

PO-1601100301040802 Seat No. _____

B. A. (Sem. 4) (CBCS) Examination

September – 2020

Sanskrit : Paper - 8 (B)

(Mahakavya - Kumarsambhavam - Sarga - 5)

(Elective - 2) (New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ (अ) आधांतर करो : (कोई पक्ष बे) ८
- 1 (a) Translate any two of the following : 8
- (१) यदा फलं पूर्वतपः समाधिना न तावता लभ्यममंस्त कांक्षितम् ।
तदानपेक्ष्य स्वशरीरमार्दवं तपो महत्सा चरितुं प्रचक्रमे ॥
- (२) स्वयं विशीर्णद्रुमपर्णवृत्तिता परा हि काष्ठा तपसस्तया पुनः ।
तदप्यपाकीर्णमतः प्रियंवदां वदन्त्यर्णेति च तां पुरविद् ॥
- (३) अनेन धर्मः सविशेषमद्य मे त्रिवर्गसारः प्रतिभाति भाविनि ।
त्वया मनोनिविषयार्थकामया यदेक एव प्रतिगृह्य सेवते ॥
- (४) यथा श्रुतं वेदविदां वर त्वया जनोऽयमुच्चैः पदलङ्घनोत्सुकः ।
तपः किलेदं तदवाप्तिसाधनं मनोरथामनगतिर्न विद्यते ॥
- (ब) पूर्वापर संदर्भ आपीने समझावो : (कोई पक्ष बे) ६
- (b) Explain with reference any two of the following : 6
- (१) पापवृत्तये न रूपम् ।
- (२) यतः सतां सङ्गतं मनीषिभिः साप्तपदीमनमुच्यते ।
- (३) अपेक्ष्यते साधुजनेन वैदिकी श्मशानशूलस्य न यूपसत्क्रिया ।
- (४) न केवलं यो महतोऽपभाषते श्रृणोति तस्मादपि यैः स पापभाक् ।
- २ महाकाव्यना लक्षणो दर्शावी कुमारसंभवनुं महाकाव्य तरीके मूल्यांकन करो. १४
- 2 Evaluate 'कुमारसम्भवम्' as महाकाव्यम् by explaining the features of the epic. 14

अथवा / OR

- २ काविकासनी शैली पर सविस्तर नोंध लखो. १४
- 2 Write a detailed note on the style of Kalidasa. 14

- उ ब्रह्मचारीकथानकनी समीक्षा करो. १४
3 Criticize ब्रह्मचारीकथानकम्. 14
- अथवा / OR**
- उ पांचमा सर्गना वर्णनो पर नोध लखो. १४
3 Write a detailed note on the description of 'पञ्चमसर्ग'. 14
- ४ कालिदासीय समाज्जवन विषयक विस्तृत नोध लखो. १४
4 Write a detailed note on the सामाजिकजीवनम् of Kalidas's time. 14
- अथवा / OR**
- ४ कुमारसंभवना आधारे पार्वतीना व्यक्तित्वने सविस्तर निरूपो. १४
4 Give a detailed character sketch of पार्वती on the basis of कुमारसम्भवम्. 14
- ५ कोठ पश बे पर टूंकनोध लखो : १४
5 Write to short note any two of the following : 14
- (१) कुमारसंभवना आधारस्थानो
(1) The main sources of कुमारसम्भवम्
(२) कुमारसम्भवस्य शीर्षकम्
(३) उपमा कालिदासस्य
(४) प्रकृतिनिरूपणम्.